

SZOCIÁLIS ÉS MUNKAÜGYI MINISZTERIUM

Vizgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:
1851-06 Gondozási-ápolási alapfeladatok

Vizgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:
1851-06/2 A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

Szóbeli vizsgatevékenység

Szóbeli vizsgatevékenység időtartama: 45 perc

A 20/2007. (V. 21.) SZMM rendelet 23. § 1. bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételét a 1617-1/2007. számon kiadom.

Jóváhagyta:

Mátyus Mihály
főosztályvezető

2008

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI INTÉZET

Érvényes: 2008. 07.31-től

C

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A 10/2007 (II. 27.) SzMM rendelettel módosított 1/2006 (II. 17.) OM rendelet Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről alapján.

Szakképesítés, szakképesítés-elágazás, rész-szakképesítés, szakképesítés-ráépülés azonosító száma és megnevezése, valamint a kapcsolódó szakképesítés megnevezése:

54 762 02 0010 54 01	Gerontológiai gondozó	Szociális szakgondozó
54 762 02 0010 54 02	Pszichiátriai gondozó	Szociális szakgondozó
54 762 02 0010 54 03	Szenvedélybeteg-gondozó	Szociális szakgondozó
54 762 02 0010 54 04	Szociális gondozó, szervező	Szociális szakgondozó
33 762 01 0010 33 01	Fogyatékosok gondozója	Szociális gondozó
33 762 01 0010 33 02	Szociális gondozó és ápoló	Szociális gondozó

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

1. Értelmezze a képességek elvesztésének feldolgozási lehetőségeit az alábbi eset kapcsán!

S. Jánosné Emi néni 87 éves. Mind a két szemére rosszul lát, mozgásában erősen korlátozott, lakáson belül botalal közlekedik.

Egyre feledékenyebb, többször előfordult, hogy bekapcsolva hagyta a gázt, vagy nem zárta el a vízcsapot. Rokonai nincsenek. Állapota miatt indokolt lenne folyamatos gondozása-ápolása, de hallani sem akar arról, hogy idősek otthonába költözzön.

Információtartalom vázlata

- A szükségletek változása idős korban
- Az idős ember családi kapcsolatainak jellemzői
- A személyiség változásának jellemző tendenciái időskorban
- A leggyakoribb képességcsökkenések időskorban
- Az elvesztett képességek hatása
- Az új helyzetek elfogadásának akadályai időskorban
- A beavatkozás dilemmái
- Segítségnyújtás a veszteségek feldolgozásában

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alappfeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelőlap

1. Értelmezze a képességek elvesztésének feldolgozási lehetőségeit az alábbi eset kapcsán!

S. Jánosné Emi néni 87 éves. Mind a két szemére rosszul lát, mozgásában erősen korlátozott, lakáson belül bottal közlekedik.

Egyre feledékenyebb, többször előfordult, hogy bekapcsolva hagyta a gázt, vagy nem zárta el a vízcsapot. Rokonai nincsenek. Állapota miatt indokolt lenne folyamatos gondozása-ápolása, de hallani sem akar arról, hogy idősek otthonába költözzön.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
A	Szakmai etikai szabályok	A beavatkozás dilemmái	10	
B	Az életút pszichológiai fejlődési szakaszai	A szükségletek változása idős korban	10	
		Az idős ember családi kapcsolatainak jellemzői	10	
B	Lelki jelenségek és folyamatok	A személyiség változásának jellemző tendenciái időskorban	10	
C	Viselkedési rendellenességek és személyiségzavarok	A leggyakoribb képességsökkenések időskorban	10	
B	A veszteségek és feldolgozási módszerei	Az elvesztett képességek hatása	10	
		Az új helyzetek elfogadásának akadályai időskorban	10	
		Segítségnyújtás a veszteségek feldolgozásában	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Max.	Elért	
5	Köznyelvi beszédképesség	4		
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése	2		
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése	2		
Összesen		88		
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Max.	Elért	
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	1		
	Elhivatottság, elkötelezettség	1		
Társas	Empatikus készség	1		
	Adekvát kommunikáció	2		
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása	1		
	Információgyűjtés	2		
	Rendszerben való gondolkodás	2		
	Problémaelemzés-, feltárás	2		
Összesen		12		
Mindösszesen		100		

.....
dátum

.....
aláírás

2. Értelmezze a kóros gyászreakció kialakulásának okait az alábbi eset kapcsán!

K. Anna 75 éves, magányosan él egy vidéki kisvárosban. Lánya 3 évvel ezelőtt, 55 évesen agyvérzést kapott, és kórházba szállítás után meghalt. Gondozónőjének minden nap elmondja, hogy ő látta, a lánya túlhajtja magát, de nem figyelmeztette rá. Ha jobban figyelt volna rá, akkor talán ma is élne a lánya.

Éjszaka rosszul alszik, hajnalban felébred, gyakran lehangolt. „Inkább én haltam volna meg a lányom helyett” - hangoztatja.

Unokái és fia távol élnek tőle, és nem szívesen látogatják, mert mindig csak a lánya haláláról beszél.

Információtartalom vázlata

- Társadalmi elvárások az idősek magatartásával kapcsolatban
- A társas szükségletek változása idős korban
- A szerep fogalma a szociálpszichológiában
- A családi szerepek átalakulása idős korban
- A pszichés válságok tünetei
- A gyász lefutásának jellemző szakaszai
- A feldolgozatlan gyászcél tünetei
- A segítő beszélgetés jellemzői
- A segítő beszélgetés alkalmazásának lehetőségei
- A szakmai segítség lehetőségei a kóros gyászcél feldolgozásához

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelőlap

2. Értelmezze a kóros gyászreakció kialakulásának okait az alábbi eset kapcsán!

K. Anna 75 éves, magányosan él egy vidéki kisvárosban. Lánya 3 évvel ezelőtt, 55 évesen agyvérzést kapott, és kórházba szállítás után meghalt. Gondozónőjének minden nap elmondja, hogy ő látta, a lánya túlhajtja magát, de nem figyelmeztette rá. Ha jobban figyelt volna rá, akkor talán ma is élne a lánya.

Éjszaka rosszul alszik, hajnalban felébred, gyakran lehangolt. „Inkább én haltam volna meg a lányom helyett” - hangoztatja.

Unokái és fia távol élnek tőle, és nem szívesen látogatják, mert mindig csak a lánya haláláról beszél.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlatára alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	A szocializáció folyamata és szinterei	Társadalmi elvárások az idős emberek magatartásával kapcsolatban	10	
		A társas szükségletek változása idős korban	10	
B	A szerep fogalma és jellemzői	A szerep fogalma a szociálpszichológiában	5	
		A családi szerepek átalakulása idős korban	5	
B	Lelki jelenségek és folyamatok	A pszichés válságok tünetei	5	
		A gyász lefutásának jellemző szakaszai	10	
		A feldolgozatlan gyászművelés tünetei	10	
C	A segítő beszélgetés jellemzői	A segítő beszélgetés jellemzői	5	
		A segítő beszélgetés alkalmazásának lehetőségei	10	
A	Az együttműködés etikai szabályai	A szakmai segítség lehetőségei a kóros gyászművelés feldolgozásához	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszéd-készség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság		1	
	Elhivatottság, elkötelezettség		1	
Társas	Empatikus készség		1	
	Adekvát kommunikáció		2	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása		1	
	Információgyűjtés		2	
	Rendszerben való gondolkodás		2	
	Problémaelemzés-, feltárás		2	
Összesen			12	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

C

3. Értelmezze a konfliktus pszichológiáját az alábbi eset alapján!

Hajléktalanok nappali melegedőjében összetűzésbe kerül két ellátott. K. János 45 éves, nagyhangú, kötözködő, nem riad vissza a tettlegességtől sem. Napi rendszerességgel veszi igénybe a szolgáltatást.

V. László 25 éves, roma származású fiatalember. Éjjeliőrként dolgozik egy építkezésen. Egy hete tulajdonosváltás miatt felmondták az albérletét, és újat nem sikerült találnia. Jánosnak eltűnt a cigarettája, és Lászlót gyanúsítja, mert szerinte csak egy cigány lophatta el.

Információtartalom vázlat

- A hajléktalanság, mint társadalmi probléma
- A hajléktalanoknál jelentkező pszichés jelenségek
- Az agresszió megjelenési formái
- Az agresszív viselkedés hatása az emberi kapcsolatokra
- Konfliktus fogalma
- Konfliktus típusai
- Konfliktus megoldási módjai
- Az előítéletek keletkezésének okai
- A roma származással kapcsolatos előítéletek
- Segítségnyújtás a fenti konfliktus megoldásához

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelőlap

3. Értelmezze a konfliktus pszichológiáját az alábbi eset alapján!

Hajléktalanok nappali melegedőjében összetűzésbe kerül két ellátott. K. János 45 éves, nagyhangú, kötözködő, nem riad vissza a tettelegességtől sem. Napi rendszerességgel veszi igénybe a szolgáltatást.

V. László 25 éves, roma származású fiatalember. Éjjeliórként dolgozik egy építkezésen. Egy hete tulajdonosváltás miatt felmondták az albérletét, és újat nem sikerült találnia. Jánosnak eltűnt a cigarettája, és Lászlót gyanúsítja, mert szerinte csak egy cigány lophatta el.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	A problémának definiált társadalmi jelenségek és ellátások	A hajléktalanság, mint társadalmi probléma	10	
B	Lelki jelenségek és folyamatok	A hajléktalanoknál jelentkező pszichés jelenségek	10	
		Az agresszió megjelenési formái	5	
		Az agresszív viselkedés hatása az emberi kapcsolatokra	5	
B	Az előítéletek kialakulásának és működésének jellemzői	Az előítéletek keletkezésének okai	10	
		A roma származással kapcsolatos előítéletek	10	
B	A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	Konfliktus fogalma	5	
		Konfliktus típusai	5	
		Konfliktus megoldási módjai	10	
		Segítségnyújtás a fenti konfliktus megoldásához	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Max.	Elért	
5	Köznyelvi beszédképesség	4		
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése	2		
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése	2		
Összesen		88		
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Max.	Elért	
Személyes	Erzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	1		
	Elhivatottság, elkötelezettség	1		
Társas	Empatikus készség	1		
	Adekvát kommunikáció	1		
	Konfliktusmegoldó készség	1		
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása	1		
	Gyakorlatias feladatértelmezés	2		
	Rendszerben való gondolkodás	2		
	Problémaelemzés-, feltárás	2		
Összesen		12		
Mindösszesen		100		

.....
dátum

.....
aláírás

C

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

4. Értelmezze a kommunikáció jelentőségét az alábbi eset alapján!

K. Jolán 65 éves, özvegy hölgy, látás- és hallásfogyatékos, 1 hónapja jár az Idősek Klubjába, de még nem sikerült beilleszkednie.

Felnőtt lányával él együtt, aki napközben dolgozik. Jolán a lánya segítségével teremt kapcsolatokat másokkal.

Gyakran veszekszenek, mert a lánya szabadidejében önálló programokat szervez magának.

Lánya rábeszélésére kérte az Idősek Klubjába való felvételét, annak reményében, hogy ott társaságra és elfoglaltságra talál.

Információtartalom vázlata

- Az időskorral járó egészségügyi és pszichés változások
- A társas kapcsolatok jelentősége
- Kommunikáció fogalma
- Kommunikációs csatornák
- A kommunikáció szerepe az emberi kapcsolatokban
- A látás- és hallásfogyatékosok kommunikációs nehézségei
- Az elszigetelődés és magány kialakulásának okai időskorban
- A gondozó szerepe a fogyatékkal élők beilleszkedésének segítésében

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelőlap

4. Értelmezze a kommunikáció jelentőségét az alábbi eset alapján!

K. Jolán 65 éves, özvegy hölgy, látás- és hallásfogyatékos, 1 hónapja jár az Idősek Klubjába, de még nem sikerült beilleszkednie.

Felnőtt lányával él együtt, aki napközben dolgozik. Jolán a lánya segítségével teremt kapcsolatokat másokkal.

Gyakran veszekszenek, mert a lánya szabadidejében önálló programokat szervez magának.

Lánya rábeszélésére kérte az Idősek Klubjába való felvételét, annak reményében, hogy ott társaságra és elfoglaltságra talál.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	Az életút pszichológiai fejlődési szakaszai	Az időskorral járó egészségügyi és pszichés változások	15	
C	Vonzalmak, taszítások	A társas kapcsolatok jelentősége	10	
B	A kommunikáció csatornáit és jellemzőit	Kommunikáció fogalma	5	
		Kommunikációs csatornák	5	
		A kommunikáció szerepe az emberi kapcsolatokban	10	
		A látás- és hallásfogyatékosok kommunikációs nehézségei	10	
B	A lelki fejlődés meghatározói	Az elszigetelődés és magány kialakulásának okai időskorban	10	
B	A segítség pszichológiai összefüggései	A gondozó szerepe a fogyatékkal élők beilleszkedésének segítésében	15	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszédképesség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	
Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint			Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság		1	
	Elhivatottság, elkötelezettség		1	
Társas	Empatikus készség		1	
	Adekvát kommunikáció		2	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása		1	
	Helyzetfelismerés		2	
	Rendszerben való gondolkodás		2	
	Problémaelemzés-, feltárás		2	
Összesen			12	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

5. Értelmezze a kóros gyászreakció tüneteit és a szociális gondozó feladatait alábbi eset alapján!

Z. István (70 éves) házi gondozásban részesül. Felesége fél évvel ezelőtt elhunyt. A temetés óta nem hajlandó kimenni az utcára, a lakásban a gondozónő nem nyúlhat felesége dolgaihoz. Szerinte a neje csak elutazott és hamarosan hazajön.

István gyakran panaszodik fejfájásra és gyomorfájdalmakra. Panaszainak szervi okát a kivizsgálások nem igazolták.

Információtartalom vázlat

- Az idős házaspárok szimbiózisának kockázatai
- Társvesztés hatása az idős személy érzelmi életére
- A gyász folyamatának jellemző szakaszai
- Az elhárító mechanizmusok
- A lelki problémák testi tünetekben való megjelenése
- A krízis fogalma
- Az ellátott krízisállapotának tünetei
- A kóros gyászreakció jellemzői
- A házi gondozó feladatai
- A szakmai segítség lehetőségei

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizgázó neve:.....

Értékelőlap

5. Értelmezze a kóros gyászreakció tüneteit és a szociális gondozó feladatait alábbi eset alapján!

Z. István (70 éves) házi gondozásban részesül. Felesége fél évvel ezelőtt elhunyt. A temetés óta nem hajlandó kimenni az utcára, a lakásban a gondozónő nem nyúlhat felesége dolgaihoz. Szerinte a neje csak elutazott és hamarosan hazajön.

István gyakran panaszodik fejfájásra és gyomorfájdalmakra. Panaszainak szervi okát a kivizsgálások nem igazolták.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	Az életút pszichológiai fejlődési szakaszai	Az idős házaspárok szimbiózisának kockázatai	10	
B	Válságok az életciklus során	Társvesztés hatása az idős személy érzelmi életére	10	
		A krízis fogalma	5	
		Az ellátott krízisállapotának tünetei	5	
B	A veszteségek és feldolgozási módszerei	A gyász folyamatának jellemző szakaszai	10	
		A kóros gyászreakció jellemzői	10	
		A lelki problémák testi tünetekben való megjelenése	5	
B	Énvédőtechnikák	Az elhárító mechanizmusok	5	
A	A kompetencia határok	A házi gondozó feladatai	10	
A	Az együttműködés etikai szabályai	A szakmai segítség lehetőségei	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszédképesség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság		1	
	Elhivatottság, elkötelezettség		1	
	Felelősségtudat		1	
	Döntésképeség		1	
Társas	Empatikus készség		1	
	Segítőkészség		1	
	Kapcsolatteremtő készség		1	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása		1	
	Rendszerben való gondolkodás		1	
	Problémaelemzés-, feltárás		1	
	Gyakorlatias feladatértelmezés		2	
Összesen			12	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

C

6. Értelmezze az önmegvalósítás lehetőségeit az alábbi eset kapcsán!

K. Zoltán 26 éves értelmileg sérült fiatalember. Rokkantsnyugdíjas édesanyjával él egy kisvárosban. egy hónapja jár az Értelmi fogyatékosok Napközi Otthonába. Ezt megelőzően 8 hónapig dolgozott a helyi Szociális Foglalkoztatóban, ahol nem érezte jól magát. Nem szerette a munkatársait és a napi feladatokat sem tudta maradéktalanul teljesíteni. Mindig rosszkedvű volt, feszült, gyakran előfordult, hogy sírva ment dolgozni.

A Napközi Otthonba könnyen beilleszkedett, szívesen jár. Vidám és a foglalkozásokon is aktív. Édesanyjának sokat mesél arról, hogy mit csinálnak napközben.

Információtartalom vázlata

- A motiváció fogalma
- Az emberi szükségletek motiváló ereje
- Az önmegvalósítás jelentősége az értelmileg sérült emberek esetében
- A fogyatékos emberek munkavállalásának előnyei, hátrányai
- A szocializáció szinterei
- A munkahely szerepe a szocializációban
- A teljesítménykényszer hatása a viselkedésre
- A szimpátia szerepe a beilleszkedésben
- A szociális szakember szerepe a Szociális Foglalkoztatóban

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelőlap

6. Értelmezze az önmegvalósítás lehetőségeit az alábbi eset kapcsán!

K. Zoltán 26 éves értelmileg sérült fiatalember. Rokkantsnyugdíjas édesanyjával él egy kisvárosban. egy hónapja jár az Értelmi fogyatékosok Napközi Otthonába. Ezt megelőzően 8 hónapig dolgozott a helyi Szociális Foglalkoztatóban, ahol nem érezte jól magát. Nem szerette a munkatársait és a napi feladatokat sem tudta maradéktalanul teljesíteni. Mindig rosszkedvű volt, feszült, gyakran előfordult, hogy sírva ment dolgozni.

A Napközi Otthonba könnyen beilleszkedett, szívesen jár. Vidám és a foglalkozásokon is aktív. Édesanyjának sokat mesél arról, hogy mit csinálnak napközben.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	Lelki jelenségek és folyamatok	A motiváció fogalma	5	
		Az emberi szükségletek motiváló ereje	10	
B	A szocializáció folyamata és szinterei	A szocializáció szinterei	5	
		A munkahely szerepe a szocializációban	10	
C	A szociális identitás kialakulásának összefüggései	A fogyatékos emberek munkavállalásának előnyei, hátrányai	10	
		Az önmegvalósítás jelentősége az értelmileg sérült emberek esetében	10	
C	Viselkedési rendellenességek és személyiségzavarok	A teljesítménykényszer hatása a viselkedésre	10	
C	Vonzalmak, taszítások	A szimpátia szerepe a beilleszkedésben	10	
C	Az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	A szociális szakember szerepe a Szociális Foglalkoztatóban	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszédképesség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság		1	
	Elhivatottság, elkötelezettség		1	
Társas	Empatikus készség		1	
	Adekvát kommunikáció		2	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása		1	
	Gyakorlatias feladatértelmezés		2	
	Rendszerben való gondolkodás		2	
	Problémaelemzés-, feltárás		2	
Összesen			12	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

C

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

7. Értelmezze a veszteség pszichés vonatkozásait az alábbi eset alapján!

M. Péternek (46 éves) 2 éve agyvérzés miatt lebénult a bal oldala. Az agyvérzést megelőzően Péter nagyon aktív életet élt, sportolt, verseket írt, zenélt. Intelligens, jó humorú, igazi társasági ember volt. Betegsége miatt felesége elvált tőle, 70 éves édesanyja vette magához, aki egy 1500 lelkes településen él. Péter bottal is csak nagyon nehezen közlekedik, a bal kezét nem tudja használni.

Ingerlékeny, mogorva, semmi nem jó neki. Csípős megjegyzéseivel mindenkit, de leginkább édesanyját bántja.

Ellátásához a házi gondozó segítségét kéri, mert édesanyja belefáradt, hogy akármit csinál, Péternek semmi nem tetszik.

Információtartalom vázlata

- A veszteség fogalmának értelmezése
- A veszteségek érzelmi hatása
- A megváltozott testi funkciók pszichés értelmezése
- Egzisztenciális veszteségek az eset kapcsán
- Az agresszió fogalma
- Az agresszió működése
- A családi kapcsolatok megváltozásának okai
- A hangulat fogalma
- A segítő beszélgetés jellemzői
- A segítő beszélgetés alkalmazásának lehetőségei

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapfeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelőlap

7. Értelmezze a veszteség pszichés vonatkozásait az alábbi eset alapján!

M. Péternek (46 éves) 2 éve agyvérzés miatt lebénult a bal oldala. Az agyvérzést megelőzően Péter nagyon aktív életet élt, sportolt, verseket írt, zenélt. Intelligens, jó humorú, igazi társasági ember volt. Betegsége miatt felesége elvált tőle, 70 éves édesanyja vette magához, aki egy 1500 lelkes településen él. Péter bottal is csak nagyon nehezen közlekedik, a bal kezét nem tudja használni.

Ingerlékeny, mogorva, semmi nem jó neki. Csípős megjegyzéseivel mindenkit, de leginkább édesanyját bántja.

Ellátásához a házi gondozó segítségét kéri, mert édesanyja belefáradt, hogy akármit csinál, Péternek semmi nem tetszik.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	A veszteségek és feldolgozási módszerei	A veszteség fogalmának értelmezése	5	
		A veszteségek érzelmi hatása	5	
		A megváltozott testi funkciók pszichés értelmezése	10	
		Egzisztenciális veszteségek az eset kapcsán	10	
B	Lelki jelenségek és folyamatok	Az agresszió fogalma	5	
		Az agresszió működése	10	
		A családi kapcsolatok megváltozásának okai	10	
		A hangulat fogalma	5	
C	A segítő beszélgetés jellemzői	A segítő beszélgetés jellemzői	10	
		A segítő beszélgetés alkalmazásának lehetőségei	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Max.	Elért	
5	Köznyelvi beszédképesség	4		
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése	2		
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése	2		
Összesen		88		
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Max.	Elért	
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	1		
	Elhivatottság, elkötelezettség	1		
Társas	Empatikus készség	1		
	Adekvát kommunikáció	2		
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása	1		
	Helyzetfelismerés	2		
	Rendszerben való gondolkodás	2		
	Probléma elemzés-, feltárás	2		
Összesen		12		
Mindösszesen		100		

.....
dátum

.....
alíírás

C

8. Értelmezze a csoportközi viszonyokat és a motiváció jelentőségét az alábbi eset alapján!

Az Idősek Klubjában húsvéti ünnepre készülnek a klub tagjai. Megbeszélik a foglalkoztató gondozónővel, hogy közösen gipszfigurákat festenek, és azzal fogják díszíteni a klubot. Többen nagyon lelkesek és örülnek a közös munkának, de Mária néni és Ica néni közlik, hogy szerintük fölösleges ez a nagy felhajtás. Ők nem szeretnek festeni, és különben is a gipszfigura pingálása óvodásoknak való feladat. Ezt követően a többiek lelkesedése is alábbhagy.

Információtartalom vázlata

- A csoport fogalma
- A csoport kohézió értelmezése
- A konformizmus mint csoportjelenség
- A csoportnormák kialakulása
- A közös ünnepségek jelentősége az ellátotti csoportok életében
- A motiváció fogalma
- A motiváció mint belső késztetés
- A motivációt befolyásoló tényezők
- A kudarckerülés értelmezése
- A gondozó szerepe az ellátottak motiválásában

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelőlap

8. Értelmezze a csoportközi viszonyokat és a motiváció jelentőségét az alábbi eset alapján!

Az Idősek Klubjában húsvéti ünnepre készülnek a klub tagjai. Megbeszélik a foglalkoztató gondozónővel, hogy közösen gipszfigurákat festenek, és azzal fogják díszíteni a klubot. Többen nagyon lelkesek és örülnek a közös munkának, de Mária néni és Ica néni közlik, hogy szerintük fölösleges ez a nagy felhajtás. Ők nem szeretnek festeni, és különben is a gipszfigura pingálása óvodásoknak való feladat. Ezt követően a többiek lelkesedése is alábbhagy.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői	A csoport fogalma	5	
		A csoport kohézió értelmezése	10	
		A konformizmus mint csoportjelenség	10	
		A csoportnormák kialakulása	10	
B	Lelki jelenségek és folyamatok	A motiváció fogalma	5	
		A motiváció mint belső készletés	10	
		A kudarcckerülés értelmezése	10	
B	A foglalkozás, aktivizálás, foglalkoztatás	A közös ünnepek jelentősége az ellátotti csoportok életében	10	
		A gondozó szerepe az ellátottak motiválásában	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Max.	Elért	
5	Köznyelvi beszédképesség	4		
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése	2		
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése	2		
Összesen		88		
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Max.	Elért	
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	1		
	Elhivatottság, elkötelezettség	1		
Társas	Empatikus készség	1		
	Adekvát kommunikáció	2		
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása	1		
	Gyakorlatias feladatértelmezés	2		
	Rendszerben való gondolkodás	2		
	Problémaelemzés-, feltárás	2		
Összesen		12		
Mindösszesen		100		

.....
dátum

.....
aláírás

9. Értelmezze az intézményi ellátási körülmények és az ellátott viselkedésének pszichológiai vonatkozásait az alábbi eset alapján!

B-né Klári néni néhány éve nyugdíjas. Idősek Otthonában él, mivel férje halála után egyedül maradt. Gyermekei nincsenek. Szeretett volna emelt szintű ellátást, de alacsony nyugdíja ezt nem tette lehetővé. Férje jól kereső ügyvéd volt, ő pedig háztartásbeliként élt otthon. Férje halálával megszűnt a jólét, amihez korábban szokott. Jelenlegi jövedelme szerény nyugdíja. Elvárja a nővérektől és a gondozóktól, hogy kitüntetett figyelemmel legyenek irányában. Ágyba kéri a reggelit, kritizálja az étel minőségét, a lakószoba tisztaságát. Szeretné, ha fodrász is lenne az intézményben, és több menüből lehetne választani. Természetes számára, hogy őt ki kell szolgálni.

Információtartalom vázlata

- Az intézményi ellátás előnyei, hátrányai a szükséglet-kielégítés szempontjából
- Az önállóság lehetőségei a bentlakásos szociális ellátó intézményekben
- A személyre szóló bánásmód lehetőségei a bentlakásos szociális ellátó intézményekben
- A presztízsvesztés elfogadásának nehézségei
- Az önmegvalósítás lehetőségei a bentlakásos szociális ellátó intézményekben
- A vágyak és a korlátozott lehetőségek közötti különbség, mint a konfliktusok forrásai
- A hospitalizáció fogalma
- A hospitalizáció elkerülésének lehetőségei

A vizsgázó neve:.....

Értékelő lap

9. Értelmezze az intézményi ellátási körülmények és az ellátott viselkedésének pszichológiai vonatkozásait az alábbi eset alapján!

B.-né Klári néni néhány éve nyugdíjas. Idősek Otthonában él, mivel férje halála után egyedül maradt. Gyermekei nincsenek. Szeretett volna emelt szintű ellátást, de alacsony nyugdíja ezt nem tette lehetővé. Férje jól kereső ügyvéd volt, ő pedig háztartásbeliként élt otthon. Férje halálával megszűnt a jólét, amihez korábban szokott. Jelenlegi jövedelme szerény nyugdíja. Elvárja a nővérektől és a gondozóktól, hogy kitüntetett figyelemmel legyenek irányában. Ágyba kéri a reggelit, kritizálja az étel minőségét, a lakószoba tisztaságát. Szeretné, ha fodrász is lenne az intézményben, és több menüből lehetne választani. Természetes számára, hogy őt ki kell szolgálni.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	Szociális ellátások	Az intézményi ellátás előnyei, hátrányai a szükséglet-kielégítés szempontjából	15	
		Az önállóság lehetőségei a bentlakásos szociális ellátó intézményekben	10	
		A személyre szóló bánásmód lehetőségei a bentlakásos szociális ellátó intézményekben	10	
		Az önmegvalósítás lehetőségei a bentlakásos szociális ellátó intézményekben	10	
B	A veszteségek és feldolgozási módszerei	A presztízsveszteség elfogadásának nehézségei	10	
B	A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	A vágyak és a korlátozott lehetőségek közötti különbség, mint a konfliktusok forrásai	10	
A	Az intézmény szakmai etikai szabályai	A hospitalizáció fogalma	5	
		A hospitalizáció elkerülésének lehetőségei	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Max.	Elért	
5	Köznyelvi beszédképesség	4		
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése	2		
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése	2		
Összesen		88		

.....
dátum

.....
aláírás

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	1	
	Elhivatottság, elkötelezettség	1	
Társas	Empatikus készség	1	
	Adekvát kommunikáció	2	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása	1	
	Gyakorlatias feladatértelmezés	2	
	Rendszerben való gondolkodás	2	
	Problémaelemzés-, feltárás	2	
Összesen		12	
Mindösszesen		100	

.....

dátum

.....

aláírás

10. Értelmezze az időskor pszichés jellemzőit az alábbi eset alapján!

B. Zoltánné házi segítségnyújtásban részesül. Tíz éve, a férje halála óta egyedül él. Gyermekei másik településen élnek, nem tudják minden nap látogatni. Több gondozó látta már el, legutóbb 2 hete vezett össze egyikükkel, amiért szerinte durván szólt hozzá. Az éppen nála lévő gondozónőt dicséri, míg az előzőt folyamatosan szapulja. Azt is megszabja, hogy a felmosó vízbe hány ml fertőtlenítőszer kell tenni, vagy a fürdővízbe mennyi habfürdőt. Nem mindegy, hogy ágyazáskor melyik oldalról közelíti meg az ágyat a gondozó. Számos, a gondozó számára értelmetlennek tűnő rituáléhoz ragaszkodik, amivel megnehezíti az ellátását.

Információtartalom vázlata

- A szükségletek változása az időskorban
- A biztonság fontossága az idős emberek életében
- A kapcsolati szükségletek módosulása időskorban
- A kiszolgáltatottság és annak kompenzációs lehetőségei időskorban
- A szerepek változása időskorban
- Az emberi játszmák fogalma
- Az emberi játszmák felismerése
- A szorongás okai
- A szorongás felismerése
- A gondozó feladatai a szorongás oldásában

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelő lap

10. Értelmezze az időskor pszichés jellemzőit az alábbi eset alapján!

B. Zoltánné házi segítségnyújtásban részesül. Tíz éve, a férje halála óta egyedül él. Gyermekei másik településen élnek, nem tudják minden nap látogatni. Több gondozó látta már el, legutóbb 2 hete veszett össze egyikükkel, amiért szerinte durván szólt hozzá. Az éppen nála lévő gondozónőt dicséri, míg az előzőt folyamatosan szapulja. Azt is megszabja, hogy a felmosó vízbe hány ml fertőtlenítőszerrel kell tenni, vagy a fürdővízbe mennyi habfürdőt. Nem mindegy, hogy ágyazáskor melyik oldalról közelíti meg az ágyat a gondozó. Számos, a gondozó számára értelmetlennek tűnő rituáléhoz ragaszkodik, amivel megnehezíti az ellátását.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	Az életút pszichológiai fejlődési szakaszai	A szükségletek változása az időskorban	10	
		A biztonság fontossága az idős emberek életében	5	
		A kapcsolati szükségletek módosulása időskorban	5	
		A kiszolgáltatottság és annak kompenzációs lehetőségei időskorban	5	
		A szerepek változása időskorban	10	
B	A pszichológiai megfigyelés módszere	Az emberi játszmák fogalma	5	
		Az emberi játszmák felismerése	10	
		A szorongás okai	10	
		A szorongás felismerése	10	
C	Az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	A gondozó feladatai a szorongás oldásában	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszédkészség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság		1	
	Stressztűrő képesség		1	
Társas	Empatikus készség		1	
	Konszenzuskészség		2	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása		1	
	Eredményorientáltság		2	
	Rendszerben való gondolkodás		2	
	Problémaelemzés-, feltárás		2	
Összesen			12	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

11. Értelmezze az érzelmek és az intim kapcsolatok jelentőségét az alábbi eset alapján!

Az Idősek Otthonának két lakója, Béla bácsi és Kati néni egy kiránduláson érzelmileg közel kerülnek egymáshoz. Mind a ketten özvegyek és évek óta az Otthonban élnek. Néhány hónap után úgy döntenek, hogy összeházasodnak. Az Otthon lakói és dolgozói nagyon örülnek a két idős boldogságának. Lelkesen segítenek az esküvő szervezésében. Kati néninek nincs hozzátartozója. Béla bácsi fia 150 km-re él az Idősek Otthonától, de rendszeresen látogatja édesapját. Felháborodik a hír hallatán, és minden áron szeretné lebeszélni Béla bácsit a házasodásról.

Információtartalom vázlata

- Az emberi szükségletek változása időskorban
- A társadalmi elvárások az idős emberek magatartásával kapcsolatban
- Az időskori párválasztás sajátosságai
- A szülő-gyerek kapcsolat fontossága időskorban
- A gyermekek és a szülők érdekeinek ellentétei
- A döntések befolyásolásának eszközei
- Az önállóság lehetőségei az idősök bentlakásos intézményeiben
- Az intimitás biztosításának lehetőségei intézményi keretek között

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapfeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelő lap

11. Értelmezze az érzelmek és az intim kapcsolatok jelentőségét az alábbi eset alapján!

Az Idősek Otthonának két lakója, Béla bácsi és Kati néni egy kiránduláson érzelmileg közel kerülnek egymáshoz. Mind a ketten özvegyek és évek óta az Otthonban élnek. Néhány hónap után úgy döntenek, hogy összeházasodnak. Az Otthon lakói és dolgozói nagyon örülnek a két idős boldogságának. Lelkesen segítenek az esküvő szervezésében. Kati néninek nincs hozzátartozója. Béla bácsi fia 150 km-re él az Idősek Otthonától, de rendszeresen látogatja édesapját. Felháborodik a hír hallatán, és minden áron szeretné lebeszélni Béla bácsit a házasodásról.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	Lelki jelenségek és folyamatok	Az emberi szükségletek változása időskorban	10	
B	Az előítéletek kialakulásának és működésének jellemzői	A társadalmi elvárások az idős emberek magatartásával kapcsolatban	10	
B	Az életút pszichológiai fejlődési szakaszai	Az időskori párválasztás sajátosságai	10	
		A szülő-gyerek kapcsolat fontossága időskorban	10	
C	A szociális identitás kialakulásának összefüggései	A gyermekek és a szülők érdekeinek ellentétei	10	
		A döntések befolyásolásának eszközei	10	
C	Szociális ellátások	Az önállóság lehetőségei az idősök bentlakásos intézményeiben	10	
		Az intimitás biztosításának lehetőségei intézményi keretek között	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszédképesség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság		1	
	Elhivatottság, elkötelezettség		1	
Társas	Empatikus készség		1	
	Tolerancia		2	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása		1	
	Helyzetfelismerés		2	
	Rendszerben való gondolkodás		2	
	Problémaelemzés-, feltárás		2	
Összesen			12	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

C

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

12. Értelmezze a csoportműködés pszichológiáját az alábbi eset alapján!

H. Zsolt 29 éves, szenvedélybetegek bentlakásos intézetébe került. A szobában négyen laknak, mindannyian a közelmúltban kerültek ide. A mentálhigiénés nővér különös figyelmet fordít rájuk. Célja, hogy a szoba lakói betartsák a házirendet, és mielőbb beilleszkedjenek a közösség életébe. Zsolt szavára különösen figyelnek szobatársai, javaslatait elfogadják, döntéseit ők is követik. Kimondatlanul is vezetőjüknek tekintik, kivéve Bélát, aki mindig ellentmond a többieknek. Közli a gondozókkal, hogy ő úgysem fogja betartani a házirendet.

Információtartalom vázlata

- A csoport mint a szociális munka formája
- A csoportok fajtái
- A csoportfejlődés szakaszai
- Csoportdinamikai jelenségek
- Szerepek a csoporton belül
- Csoportcélok megfogalmazásának módszerei
- Gondozó lehetőségei a célok elérésében

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelő lap

12. Értelmezze a csoportműködés pszichológiáját az alábbi eset alapján!

H. Zsolt 29 éves, szenvedélybetegek bentlakásos intézetébe került. A szobában négyen laknak, mindannyian a közelmúltban kerültek ide. A mentálhigiénés nővér különös figyelmet fordít rájuk. Célja, hogy a szoba lakói betartsák a házirendet, és mielőbb beilleszkedjenek a közösség életébe. Zsolt szavára különösen figyelnek szobatársai, javaslatait elfogadják, döntéseit ők is követik. Kimondatlanul is vezetőjüknek tekintik, kivéve Bélát, aki mindig ellentmond a többieknek. Közli a gondozókkal, hogy ő úgysem fogja betartani a házirendet.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlatára alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői	A csoport, mint a szociális munka formája	15	
		A csoportok fajtái	10	
		A csoportfejlődés szakaszai	10	
		Csoportdinamikai jelenségek	10	
		Szerepek a csoporton belül	10	
		Csoportcélok megfogalmazásának módszerei	10	
C	Az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	Gondozó lehetőségei a csoportcélok elérésében	15	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszédképesség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	
Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint			Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság		1	
	Elhivatottság, elkötelezettség		1	
Társas	Empatikus készség		1	
	Adekvát kommunikáció		2	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása		1	
	Helyzetfelismerés		2	
	Rendszerben való gondolkodás		2	
	Problémaelemzés-, feltárás		2	
Összesen			12	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

13. Értelmezze ellátottja viselkedését az alábbi eset alapján!

Az Idősek Otthonában egy hónapja hunyt el a 69 éves Z-né Éva, gyomortumora volt. A vele egyidős K-né, Terike a haláleset óta folyamatosan gyomorfájdalmakra panaszkodik. Mindenkinek mondja, hogy biztosan neki is gyomorrákja van, és majd meglátják, ő is meg fog halni. Több kivizsgáláson van túl, minden eredménye negatív, de szerinte eltitkolják előle, hogy beteg. Folyamatosan lehangolt, rosszul alszik, és sokat sírdogál. Semmi másra nem tud gondolni, csak arra, hogy hamarosan meghal.

Információtartalom vázlata

- A pszichés válságok tünetei
- Hangulatváltozás megfigyelése
- Félelem és a szorongás okai, megjelenési formái
- A saját múlandóságunk megélésének kérdései
- Veszteségek feldolgozásának lehetőségei
- A test és a lélek egymásra hatása
- Az önmagát beteljesítő jóslatok a szociálpszichológiában
- A leggyakoribb pszichoszomatikus megbetegedések
- Nondirektív beszélgetés jelentősége a segítő munkában
- A gondozó feladatai a félelem és a szorongás oldásában

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alappeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelő lap

13. Értelmezze ellátottja viselkedését az alábbi eset alapján!

Az Idősek Otthonában egy hónapja hunyt el a 69 éves Z-né Éva, gyomortumora volt. A vele egyidős K-né, Terike a haláleset óta folyamatosan gyomorfájdalmakra panaszkodik. Mindenkinek mondja, hogy biztosan neki is gyomorrákja van, és majd meglátják, ő is meg fog halni. Több kivizsgáláson van túl, minden eredménye negatív, de szerinte eltitkolják előle, hogy beteg.

Folyamatosan lehangolt, rosszul alszik, és sokat sírdogál. Semmi másra nem tud gondolni, csak arra, hogy hamarosan meghal.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	Válságok az életciklus során	A pszichés válságok tünetei	10	
B	Pszichológiai megfigyelés módszere	Hangulatváltozás megfigyelése	5	
B	Lelki jelenségek és folyamatok	Félelem és a szorongás okai, megjelenési formái	10	
B	A személyiség pszichológia alapjai	A saját múlandóságunk megélésének kérdései	10	
B	A veszteségek és feldolgozási módszerei	Veszteségek feldolgozásának lehetőségei	10	
B	A lelki fejlődés meghatározói	A test és a lélek egymásra hatása	5	
		Az önmagát beteljesítő jóslatok a szociálpszichológiában	5	
B	Kórok holisztikus értelmezése	A leggyakoribb pszichoszomatikus megbetegedések	5	
A	Nondirektív beszélgetés	Nondirektív beszélgetés jelentősége a segítő munkában	10	
A	A kompetencia határok	A gondozó feladatai a félelem és a szorongás oldásában	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszédképesség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	

.....
dátum

.....
aláírás

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	1	
	Elhivatottság, elkötelezettség	1	
Társas	Empatikus készség	1	
	Adekvát kommunikáció	1	
	Közérthetőség	1	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása	2	
	Helyzetfelismerés	1	
	Rendszerben való gondolkodás	1	
	Problémaelemzés-, feltárás	1	
	Gyakorlatias feladatértelmezés	1	
	Eredményorientáltság	1	
Összesen		12	
Mindösszesen		100	

.....
dátum

.....
aláírás

C

14. Értelmezze a krónikus betegségek elfogadásának folyamatát az alábbi eset alapján!

B. Lászlóné Piroska néni 72 éves. Elmondása szerint nagyon szeret enni, főleg az édességeket kedveli. Fél éve cukorbetegséget diagnosztizáltak nála, azóta inzulint kap. Szellemileg kezd leépülni. Egyedül lakik, fia egy másik településen él. Piroska néni napközben az Idősek Klubja szolgáltatásait veszi igénybe. A cukorbetegség tényét nem akarja elfogadni, ragaszkodik korábbi étkezési szokásaihoz. Az inzulinbelövő használatával is gondjai vannak. A diétára, életmódjára vonatkozó tanácsokat látszólag elfogadja, de utána mindent ugyanúgy csinál, mint előtte.

Információtartalom vázlata

- Társadalmi változások hatása a családra
- Az egészség elvesztésének megélése
- Az énkép változása a betegség kapcsán
- Az életmód-változás nehézségei az időskorban
- Új módszerek, új technikák elsajátításának nehézségei az időskorban
- A tanulási folyamatot befolyásoló tényezők
- Elhárító mechanizmusok működése
- Az együttműködés dilemmái a szellemi leépülés kapcsán
- A tanácsadás és a konzultáció jelentősége a fenti eset kapcsán

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelőlap

14. Értelmezze a krónikus betegségek elfogadásának folyamatát az alábbi eset alapján!

B. Lászlóné Piroska néni 72 éves. Elmondása szerint nagyon szeret enni, főleg az édességeket kedveli. Fél éve cukorbetegséget diagnosztizáltak nála, azóta inzulint kap. Szellemileg kezd leépülni. Egyedül lakik, fia egy másik településen él. Piroska néni napközben az Idősek Klubja szolgáltatásait veszi igénybe. A cukorbetegség tényét nem akarja elfogadni, ragaszkodik korábbi étkezési szokásaihoz. Az inzulinbelövő használatával is gondjai vannak. A diétára, életmódjára vonatkozó tanácsokat látszólag elfogadja, de utána mindent ugyanúgy csinál, mint előtte.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázлата alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	A problémának definiált társadalmi jelenségek és ellátások	Társadalmi változások hatása a családra	5	
B	A veszteségek és feldolgozási módszerei	Az egészség elvesztésének megelőzése	5	
B	Önismeret forrásai	Az énkép változása a betegség kapcsán	10	
B	A szocializáció folyamata és szinterei	Az életmód-változás nehézségei az időskorban	10	
		Új módszerek, új technikák elsajátításának nehézségei az időskorban	10	
		A tanulási folyamatot befolyásoló tényezők	10	
B	Énvédőtechnikák	Elhárító mechanizmusok működése	10	
A	Az együttműködés etikai szabályai	Az együttműködés dilemmái a szellemi leépülés kapcsán	10	
A	A kompetencia határok	A tanácsadás és a konzultáció jelentősége a fenti eset kapcsán	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszédképesség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	

.....
dátum

.....
aláírás

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	1	
	Elhivatottság, elkötelezettség	1	
	Felelősségtudat	1	
	Stressztűrő képesség	1	
Társas	Konszenzuskészség	1	
	Empatikus készség	1	
	Segítőkészség	1	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása	1	
	Problémaelemzés, -feltárás	1	
	Helyzetfelismerés	1	
	Rendszerben való gondolkodás	1	
	Gyakorlatias feladatértelmezés	1	
Összesen		12	
Mindösszesen		100	

.....
dátum

.....
aláírás

15. Értelmezze a csoportdinamikai jelenségeket az alábbi eset kapcsán!

Az idősek otthonában ebédhez készülnek a lakók. Már mindenki bent van az ebédlőben, csak Sándor bácsi hiányzik. Asztaltársai nyugtalankodnak, mert mindig ő érkezik elsőnek. Sándor bácsi az egyik gondozónő nagybátyja, sokan szeretik őt az otthonban. Barátságos, mosolygós, mindenkire van pár kedves szava.

Az ügyeletes gondozó a szobájában a földön fekvő Sándor bácsit talál rá. Nagy riadalom támad, azonnal orvost, majd mentőt hívnak. Miután a mentő elviszi Sándor bácsit, Borika néni, akit sokan nem szeretnek, „epésen” megjegyzi: „Bezzeg ha én leszek rosszul, nem csinálnak ekkora felhajtást!”

Információtartalom vázlata

- A csoport fogalma
- A csoportszerveződés lehetőségei
- A csoportok típusai
- A csoporton belüli szerepek
- Szerepzavarok kimutatása az eset kapcsán
- Érzelmek felismerése, visszatükrözése a segítő folyamatban
- A szokásokhoz jelentősége időskorban
- A gondozó feladatai az ellátott rosszulléte esetén
- Krízishelyzet hatása a csoport tagjaira

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizgázó neve:.....

Értékelőlap

15. Értelmezze a csoportdinamikai jelenségeket az alábbi eset kapcsán!

Az idősek otthonában ebédhez készülnek a lakók. Már mindenki bent van az ebédlőben, csak Sándor bácsi hiányzik. Asztaltársai nyugtalankodnak, mert mindig ő érkezik elsőnek. Sándor bácsi az egyik gondozónő nagybátyja, sokan szeretik őt az otthonban. Barátságos, mosolygós, mindenkire van pár kedves szava.

Az ügyeletes gondozó a szobájában a földön fekvő Sándor bácsit talál rá. Nagy riadalom támad, azonnal orvost, majd mentőt hívnak. Miután a mentő elviszi Sándor bácsit, Borika néni, akit sokan nem szeretnek, „epésen” megjegyzi: „Bezzeg ha én leszek rosszul, nem csinálnak ekkora felhajtást!”

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	Csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői	A csoport fogalma	5	
		A csoportszerveződés lehetőségei	10	
		A csoportok típusai	10	
		Krízishelyzet hatása a csoport tagjaira	10	
B	A szerep fogalma és jellemzői	A csoporton belüli szerepek	10	
		Szerepzavarok kimutatása az eset kapcsán	5	
B	Lelki jelenségek és folyamatok	Érzelmelek felismerése, visszatükrözése a segítő folyamatban	10	
		A szokásokhoz jelentősége időskorban	10	
A	A kompetencia határok	A gondozó feladatai az ellátott rosszullete esetén	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszédképesség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	

.....
dátum

.....
aláírás

C

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	1	
	Elhivatottság, elkötelezettség	1	
	Felelősségtudat	1	
	Stressztűrő képesség	1	
	Döntésképeség	1	
Társas	Konfliktusmegoldó készség	1	
	Empatikus készség	1	
	Adekvát kommunikáció	1	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása	1	
	Helyzetfelismerés	1	
	Rendszerben való gondolkodás	1	
	Gyakorlatias feladatértelmezés	1	
Összesen		12	
Mindösszesen		100	

.....
dátum

.....
aláírás

16. Értelmezze a kudarc pszichológiai hatását az alábbi eset alapján!

V. Ildikó pszichiátriai beteg, de állapota kórházi kezelést nem igényel. 31 éves, egyedül él. A pszichiátriai betegek közösségi ellátását veszi igénybe. Nagyon szeretne párt találni, ehhez kéri a gondozó segítségét.

Ildikó csinos, szép arcú hölgy, hirdetésére többen is válaszolnak. Nagyon örül, szinte szárnyal. 4-5 fiatalemberrel találkozik, de amikor kiderül pszichiátriai betegsége, a férfiak hosszabb-rövidebb idő után „lelépnek”. Ildikó önbizalma a kudarcoktól egyre fogy. Kedvetlenné, reményvesztetté válik. „Legjobb lenne, ha föl sem ébrednék reggel, hiszen nem kellek én senkinek!” – mondja.

Információtartalom vázlata

- A pszichiátriai betegek helyzete a társadalomban
- Szükségletek, mint viselkedési motívumok
- Önismeret fejlesztésének lehetőségei
- Az önbizalmat befolyásoló tényezők
- A kudarc hatása a lelki életre
- A kudarcúró és kudarcckerülő magatartás jellemzői
- Az előítéletek kialakulásának okai
- Pszichiátriai betegekkel kapcsolatos előítéletek
- Az öngyilkosság veszélyének felismerése
- A segítő dilemmái szuicid készletés észlelése esetén

A vizsgázó neve:.....

Értékelőlap

16. Értelmezze a kudarc pszichológiai hatását az alábbi eset alapján!

V. Ildikó pszichiátriai beteg, de állapota kórházi kezelést nem igényel. 31 éves, egyedül él. A pszichiátriai betegek közösségi ellátását veszi igénybe. Nagyon szeretne párt találni, ehhez kéri a gondozó segítségét.

Ildikó csinos, szép arcú hölgy, hirdetésére többen is válaszolnak. Nagyon örül, szinte szárnyal. 4-5 fiatalemberrel találkozik, de amikor kiderül pszichiátriai betegsége, a férfiak hosszabb-rövidebb idő után „lelépnek”. Ildikó önbizalma a kudarcoktól egyre fogy. Kedvetlenné, reményvesztetté válik. „Legjobb lenne, ha föl sem ébrednék reggel, hiszen nem kellek én senkinek!” – mondja.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	A problémának definiált társadalmi jelenségek és ellátások	A pszichiátriai betegek helyzete a társadalomban	10	
B	A személyiség pszichológiai alapjai	Szükségletek, mint viselkedési motívumok	10	
B	Önismeret forrásai	Önismeret fejlesztésének lehetőségei	5	
		Az önbizalmat befolyásoló tényezők	5	
B	Lelki jelenségek és folyamatok	A kudarc hatása a lelki életre	10	
		A kudarcűrő és kudarcckerülő magatartás jellemzői	10	
B	Az előítéletek kialakulásának és működésének jellemzői	Az előítéletek kialakulásának okai	5	
		Pszichiátriai betegekkel kapcsolatos előítéletek	5	
B	Válságok az életciklus során	Az öngyilkosság veszélyének felismerése	10	
A	A kompetencia határok	A segítő dilemmái szuicid készletés észlelése esetén	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszédképesség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	

.....
dátum

.....
aláírás

C

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapfeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	1	
	Elhivatottság, elkötelezettség	1	
	Stressztűrő képesség	1	
Társas	Kapcsolatteremtő készség	1	
	Segítőkézség	1	
	Tolerancia	1	
	Konszenzuskészség	1	
	Közérthetőség	1	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása	1	
	Rendszerben való gondolkodás	1	
	Helyzetfelismerés	1	
	Eredményorientáltság	1	
Összesen		12	
Mindösszesen		100	

.....
dátum

.....
aláírás

17. Értelmezze a szereptípusokat alábbi eset kapcsán!

H. Zita Értelmi Fogyatékkal élők Napközi Otthonában dolgozik, mint foglalkoztató gondozó. Minden reggel 5 órakor kel, a közeli pékségben bevásárol, reggelit készít a családnak. Vontatott készülődés után Nórikát elviszi az óvodába, ahol az óvónő kéri, süssön süteményt a közelgő ünnepségre. Péter nevű 8 éves kisfiát elkíséri az iskolába, mert nagyon nehéz a táskája. A munkahelyére busszal jár, 8 órakor éppen beesik az ajtón.

Az értelmi fogyatékosokkal mindig szívesen foglalkozott, de mostanában egyre kevesebb új ötlete támad. Főnöke javaslatára beiratkozott egy tanfolyamra, ami a foglalkoztatás lehetőségeinek bővítéséről szól. Szinte kikapcsolódás számára a heti egyszeri továbbképzés.

Munkaidő után szalad a buszhoz, bevásárol, miközben azon tépelődik, „Mit kellene főzni?” Férje minden nap azzal érkezik haza, hogy megkérdezi mi lesz a vacsora?

Amíg a férje tanul és játszik a gyerekekkel, Zita elmegy a nagymamájához, akit betegsége miatt minden nap meglátogatnak. Az édesanyja délelőtt ápolja, Zita este megy el hozzá, beadja a gyógyszereit, vacsorát visz neki. Próbálja alkalmazni a gondozó képzésen szerzett pszichológiai tudását, de valahogy a nagyit sosem úgy reagál, mint az ellátottak. Vele nem tud úgy beszélgetni, mint az ellátottakkal.

Az esti családi teendők után mesél a gyerekeknek, majd férjével együtt tévéznek.

Információtartalom vázlata

- Szerep fogalma
- Szerepek fajtái
- Szerepek változásának okai
- A szerepek változásának folyamata
- Szerepek tanulása
- Szerepek azonosítása fenti esetben
- Szerepkonfliktus és feloldása
- Kiegészítés veszélye a gondozói munkában
- Kiegészítés megelőzésének lehetőségei

A vizsgázó neve:.....

Értékelőlap

17. Értelmezze a szereptípusokat alábbi eset kapcsán!

H. Zita Értelmi Fogyatékkal élők Napközi Otthonában dolgozik, mint foglalkoztató gondozó. Minden reggel 5 órakor kel, a közeli pékségben bevásárol, reggelit készít a családnak. Vontatott készülődés után Nórikát elviszi az óvodába, ahol az óvónő kéri, süssön süteményt a közelgő ünnepségre. Péter nevű 8 éves kisfiát elkíséri az iskolába, mert nagyon nehéz a táskája. A munkahelyére busszal jár, 8 órakor éppen beesik az ajtó.

Az értelmi fogyatékosokkal mindig szívesen foglalkozott, de mostanában egyre kevesebb új ötlete támad. Főnöke javaslatára beiratkozott egy tanfolyamra, ami a foglalkoztatás lehetőségeinek bővítéséről szól. Szinte kikapcsolódás számára a heti egyszeri továbbképzés.

Munkaidő után szalad a buszhoz, bevásárol, miközben azon tépelődik, „Mit kellene főzni?” Férje minden nap azzal érkezik haza, hogy megkérdezi mi lesz a vacsora?

Amíg a férje tanul és játszik a gyerekekkel, Zita elmegy a nagymamájához, akit betegsége miatt minden nap meglátogatnak. Az édesanyja délelőtt ápolja, Zita este megy el hozzá, beadja a gyógyszereit, vacsorát visz neki. Próbálja alkalmazni a gondozó képzésen szerzett pszichológiai tudását, de valahogy a nagyit sosem úgy reagál, mint az ellátottak. Vele nem tud úgy beszélgetni, mint az ellátottakkal.

Az esti családi teendők után mesél a gyerekeknek, majd férjével együtt tévézik.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	A szerep fogalma és jellemzői	A szerep fogalma	5	
		A szerepek fajtái	10	
		A szerepek változásának okai	5	
		A szerepek változásának folyamata	10	
		A szerepek tanulása	10	
		A szerepek azonosítása fenti esetben	10	
B	A segítség pszichológiai összefüggései	A szerepkonfliktus és feloldása	10	
		A kiégés veszélye a gondozói munkában	10	
		A kiégés megelőzésének lehetőségei	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Max.	Elért	
5	Köznyelvi beszédképesség	4		
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése	2		
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése	2		
Összesen			88	

.....
dátum

.....
aláírás

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Felelősségtudat	1	
	Stressztűrő képesség	1	
	Döntésképeség	1	
	Pontosság	1	
Társas	Konfliktusmegoldó készség	1	
	Adekvát kommunikáció	1	
Módszer	Problémaelemzés, - feltárás	1	
	Helyzetfelismerés	1	
	Rendszerben való gondolkodás	1	
	Gyakorlatias feladatértelmezés	1	
	Eredményorientáltság	1	
	Információgyűjtés	1	
Összesen		12	
Mindösszesen		100	

.....
dátum

.....
aláírás

C

18. Értelmezze a haldoklás pszichológiai vonatkozásait az alábbi eset kapcsán!

S. Ilona terminális állapotban lévő tüdőtumoros beteg. Egy kisvárosi kórház krónikus belgyógyászati osztályán tölti élete utolsó szakaszát. A fájdalomcsillapítás ellenére sokat szenved, test-szerte áttétek képződtek. Családja látogatását nagyon várja, hetente egy alkalommal jönnek el hozzá. Munkájukra, elfoglaltságukra hivatkozva, rövid ideig vannak nála. A látogatás után nyugodtabb, majd az azt követő napokon Ilona követelőző, vádaskodó. Néha úgy beszél, mintha nem is lenne tudatában betegségére súlyosságának, és végzetes kimenetelének. Máskor alkudozik, hogy szeretné megélni, amikor legkisebb lánya hazaérkezik Kanadából (kb. 2 hónap). Betegségéről nem kérdez, nem szívesen beszél.

Információtartalom vázlat

- Halál, haldoklás megítélése a mai magyar társadalomban
- A haldoklás fázisai
- A haldokló beteg pszichés jellemzői
- A hozzátartozók jelenlétének jelentősége
- A haldokló beteg pszichés támogatásának lehetőségei
- Haldokló betegek családon belüli ellátása
- Haldokló betegek intézményes ellátásának lehetőségei
- Más szakemberek bevonásának lehetőségei
- Dilemmák a haldokló betegek ellátásával kapcsolatban

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alappfeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelőlap

18. Értelmezze a haldoklás pszichológiai vonatkozásait az alábbi eset kapcsán!

S. Ilona terminális állapotban lévő tüdő tumorosbeteg. Egy kisvárosi kórház krónikus belgyógyászati osztályán tölti élete utolsó szakaszát. A fájdalomcsillapítás ellenére sokat szenved, test-szerte áttétek képződtek. Családja látogatását nagyon várja, hetente egy alkalommal jönnek el hozzá. Munkájukra, elfoglaltságukra hivatkozva, rövid ideig vannak nála. A látogatás után nyugodtabb, majd az azt követő napokon Ilona követelőző, vádaskodó. Néha úgy beszél, mintha nem is lenne tudatában betegségének súlyosságának, és végzetes kimenetelének. Máskor alkudozik, hogy szeretné megélni, amikor legkisebb lánya hazaérkezik Kanadából (kb. 2 hónap). Betegségéről nem kérdez, nem szívesen beszél.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	A problémának definiált társadalmi jelenségek és ellátások	A halál, haldoklás megítélése a mai magyar társadalomban	5	
B	Az ápolási folyamat lélektani összefüggései	A haldoklás fázisai	5	
		A haldokló beteg pszichés jellemzői	10	
B	A segítség pszichológiai összefüggései	A haldokló beteg pszichés támogatásának lehetőségei	10	
A	A haldoklóbeteg ellátásának feltételei	A hozzátartozók jelenlétének jelentősége	10	
		Haldokló betegek családon belüli ellátása	5	
		A hozzátartozók jelenlétének jelentősége	10	
A	A kompetencia határok	Haldokló betegek intézményes ellátásának lehetőségei	10	
B	A szociális és egészségügyi intézményrendszer	Más szakemberek bevonásának lehetőségei	5	
A	Szakmai etikai szabályok	Dilemmák a haldokló betegek ellátásával kapcsolatban	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszédképesség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	

.....
dátum

.....
alíírás

C

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Elhivatottság, elkötelezettség	1	
	Felelősségtudat	1	
	Stressztűrő képesség	1	
	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	1	
Társas	Empatikus készség	1	
	Adekvát kommunikáció	1	
	Kapcsolatteremtő készség	1	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása	1	
	Problémaelemzés, - feltárás	1	
	Helyzetfelismerés	1	
	Rendszerben való gondolkodás	1	
	Gyakorlatias feladatértelmezés	1	
Összesen		12	
Mindösszesen		100	

.....
dátum

.....
aláírás

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

19. Értelmezze a kiégés jelenségét az alábbi eset alapján!

P. Lajosné 48 éves gondozónő. 25 éve dolgozik az idősellátásban. Segédgondozónőként kezdett egy kisvárosi Idősek Otthonában, majd munka mellett szakképesítést szerzett. Jelenlegi munkahelyén 16 éve házi gondozói munkakört tölt be. Az utóbbi időben gyakran fáradt, kimerült, kedvetlenül indul dolgozni. Panaszkodik, hogy a gondozónők munkáját senki nem becsüli és az idősek is egyre elviselhetlenebbek. A kötelező adminisztrációnak nem látja értelmét, szerinte csak fölösleges időpocsékolás.

Információtartalom vázlatja

- Az önmegvalósítás igénye
- A munka szerepe az önmegvalósításban
- A segítő személyisége, mint munkaeszköz
- A szociális munkát végzők pszichés megterhelése
- A kiégés tünetei
- A kiégés okai, hatása a segítő munkára
- Az önvédelmi technikák lehetőségei
- A szupervízió definíciója
- A szupervízió módszerei
- A szupervízió szerepe a szociális munkában

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizgázó neve:.....

Értékelőlap

19. Értelmezze a kiégés jelenségét az alábbi eset alapján!

P. Lajosné 48 éves gondozónő. 25 éve dolgozik az idősellátásban. Segédgondozónőként kezdett egy kisvárosi Idősek Otthonában, majd munka mellett szakképesítést szerzett. Jelenlegi munkahelyén 16 éve házi gondozói munkakört tölt be. Az utóbbi időben gyakran fáradt, kimerült, kedvetlenül indul dolgozni. Panaszodik, hogy a gondozónők munkáját senki nem becsüli és az idősek is egyre elviselhetetlenebbek. A kötelező adminisztrációnak nem látja értelmét, szerinte csak fölösleges időpocsékolás.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	A személyiség pszichológiai alapjai	Az önmegvalósítás igénye	5	
		A munka szerepe az önmegvalósításban	10	
B	A segítség pszichológiai összefüggései	A segítő személyisége, mint munkaeszköz	5	
		A szociális munkát végzők pszichés megterhelése	10	
		A kiégés tünetei	5	
		A kiégés okai, hatása a segítő munkára	10	
B	Énvédőtechnikák	Az önvédelmi technikák lehetőségei	10	
		A szupervízió definíciója	5	
		A szupervízió módszerei	10	
		A szupervízió szerepe a szociális munkában	10	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Max.	Elért	
5	Köznyelvi beszédképesség	4		
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése	2		
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése	2		
Összesen		88		

.....
dátum

.....
aláírás

C

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	1	
	Elhivatottság, elkötelezettség	1	
	Stressztűrés	1	
	Felelősségtudat	1	
Társas	Empatikus készség	1	
	Adekvát kommunikáció	1	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása	1	
	Problémaelemzés, - feltárás	1	
	Helyzetfelismerés	1	
	Rendszerben való gondolkodás	1	
	Gyakorlatias feladatértelmezés	1	
	Eredményorientáltság	1	
Összesen		12	
Mindösszesen		100	

.....
dátum

.....
aláírás

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

20. Értelmezze a haldoklás folyamatát az alábbi eset alapján!

N. Sándorné Gizi néni 83 éves, terminális szakaszban lévő tumoros beteg. Azon a településen, ahol él, működik hospice részleg, így Gizi néni utolsó napjait hospice - ellátásban töltheti.

Fia, menyé és leányunokája amennyi időt csak tudnak, vele töltenek. Gizi néni nyugodt, békés, keveset van már ébren. Ha föl - fölébred, örül az ismerős arcoknak. Haldoklása nagyon megviseli a családtagokat, mert szeretik őt. Különösen fia fogadja nehezen édesanyja közelgő elmúlásának tényét.

Információtartalom vázlata

- A magyar társadalom viszonya az emberi elmúláshoz
- A haldokló ember szükségletei
- A haldoklás fázisai
- A haldoklók intézményi ellátásának lehetőségei
- A hospice - ellátás lényege
- A segítő feladatai a haldokló körül
- A családtagokra irányuló segítő tevékenység
- A segítő viszonya az elmúláshoz
- A segítő által igénybe vehető szakmai segítségek

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Értékelőlap

20. Értelmezze a haldoklás folyamatát az alábbi eset alapján!

N. Sándorné Gizi néni 83 éves, terminális szakaszban lévő tumoros beteg. Azon a településen, ahol él, működik hospice részleg, így Gizi néni utolsó napjait hospice - ellátásban töltheti.

Fia, menyé és leányunokája amennyi időt csak tudnak, vele töltenek. Gizi néni nyugodt, békés, keveset van már ébren. Ha föl - fölébred, örül az ismerős arcoknak. Haldoklása nagyon megviseli a családtagokat, mert szeretik őt. Különösen fia fogadja nehezen édesanyja közelgő elmúlásának tényét.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázлата alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	Az életút pszichológiai fejlődési szakaszai	A magyar társadalom viszonya az emberi elmúláshoz	10	
		A haldokló ember szükségletei	10	
A	A haldokló beteg ellátásának feltételei	A haldoklás fázisai	10	
		A haldoklók intézményi ellátásának lehetőségei	5	
		A hospice - ellátás lényege	10	
B	A segítség pszichológiai összefüggései	A segítő feladatai a haldokló körül	10	
		A családtagokra irányuló segítő tevékenység	5	
B	Önismeret forrásai	A segítő viszonya az elmúláshoz	5	
		A haldokló kísérésének dilemmái	10	
B	Énvédőtechnikák	A segítő által igénybe vehető szakmai segítség	5	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
5	Köznyelvi beszédképesség		4	
5	Olvasott köznyelvi szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
Összesen			88	

.....
dátum

.....
aláírás

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

1851-06 Gondozási-ápolási alapeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

2. vizsgafeladat

A szociális alap- és szakosított ellátások során jelentkező pszichológiai problémák értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgázó neve:.....

Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
Személyes	Ézelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	1	
	Elhivatottság, elkötelezettség	1	
	Felelősségtudat	1	
	Stressztűrő képesség	1	
Társas	Kapcsolatteremtő készség	1	
	Empatikus készség	1	
	Segítőkészség	1	
Módszer	Általános ismeretek speciális helyzetben való alkalmazása	1	
	Problémaelemzés, - feltárás	1	
	Helyzetfelismerés	1	
	Rendszerben való gondolkodás	1	
	Gyakorlatias feladatértelmezés	1	
Összesen		12	
Mindösszesen		100	

.....
dátum

.....
aláírás